

Aamulehti

N:o 29. – 9.3.1886

Suomalaisten elämästä Siperiassa.

Suomalaisten pappi Siperiassa, pastori J. Granö on lähettänyt Finland lehteen seuraavan kirjoituksen, jonka sisällön teemme tässä suomea taitaville tutuksi, koska vuosittain maastamme wiedään kymmenittäin suurempia pahantekijöitä sinne ja koska niitten oloista ja elämästä moni suomalainen toivoo epäilemättä saavansa jonkinlaisia tietoa.

”Sangen suuri joukko rangaistuswankeuteen tuomituista rikoksellisista pyytää joka vuosi Suomesta Siperiaan, tullakseen siellä siirtolaisiksi. Heidän täällä olonsa on aiwan vähän tunnettu kotimaassa ja tiedot näistä owat kowin ristiriitaiset, niin ettei oikein tiedä mitä on uskominen. Tukala on siis wankeuslaitosten wirkamiesten, joitten puoleen wangit kääntyvät kysymyksillensä, ja tukala on niittenkin, joille wihdoin pääasiallisesti kuuluu kysymysten ratkaiseminen, ewätä tahi suosia tällaista pyyntöä.

Minkälainen tulewaisuus heitä kohtaa Siperiassa? Onko heidän vaatimukseensa myöntyminen ollut heille hyödyksi tai wahingoksi? Näitä asioita koitan minä selwittää, waikka se ei ole helppo tehtävä.

”Jokaisella asialla on kaksi puolta” sanotaan, mutta tätä selittäessä tulee niin monta seikkaa ja asianhaaraa lukuun otettawaksi, että on waikea saada järjestyksellistä kokonaisuutta, josta woisi johtaa selwän päätelmän.

Se menetystapa, jota usein on seurattu Suomen rangaistuslaitoksissa, että nimittäin esitetään siirtolaisiksi Siperiaan sellaisia, joitten arwellaan edelleen pitkittäwän huonoa elämänsä, on hyljättävä ja sopimaton kristilliselle yhteiskunnalle. Sillä se yhteiskunta ja kansa, jossa rikoksellinen on syntynyt ja kaswanut, on useimmin enemmän tai vähemmän sypää hänen lankeemiseensa ja jälleenlankeemiseensa. Sentähden on wäärin raskauttaa sellaisilla heittiöillä onnetonta maata, joka jo ennestään saa taistella wäkiwaltaa ja wääryyttä vastaan. Se on samalla armottomasti tehty rikoksellisia itseänsäkin kohtaan, jotka siten lähetetään, ainakin ihmisellisesti katsoen, ajallista ja ijankaikkista turmiota kohti.

Jos vähän woidaan toivoo sellaisten jälleen parantumisesta wankihuoneitten muurien sisä-

Suomalaisten elämästä Siperiassa.

Suomalaisten pappi Siperiassa, pastori J. Granö on lähettänyt Finland lehteen seuraawan kirjoituksen, jonka sisällön teemme tässä suomea taitaville tutuksi, koska vuosittain maastamme wiedään kymmenittäin suurempia pahantekijöitä sinne ja koska niitten oloista ja elämästä moni suomalainen toivoo epäilemättä saavansa jonkinlaisia tietoa.

”Sangen suuri joukko rangaistuswankeuteen tuomituista rikoksellisista pyytää joka vuosi Suomesta Siperiaan, tullakseen siellä siirtolaisiksi. Heidän täällä olonsa on aiwan vähän tunnettu kotimaassa ja tiedot näistä owat kowin ristiriitaiset, niin ettei oikein tiedä mitä on uskominen. Tukala on siis wankeuslaitosten wirkamiesten, joitten puoleen wangit kääntyvät kysymyksillensä, ja tukala on niittenkin, joille wihdoin pääasiallisesti kuuluu kysymysten ratkaiseminen, ewätä tahi suosia tällaista pyyntöä.

Minkälainen tulewaisuus heitä kohtaa Siperiassa? Onko heidän vaatimukseensa myöntyminen ollut heille hyödyksi tai wahingoksi? Näitä asioita koitan minä selwittää, waikka se ei ole helppo tehtävä.

”Jokaisella asialla on kaksi puolta” sanotaan, mutta tätä selittäessä tulee niin monta seikkaa ja asianhaaraa lukuun otettawaksi, että on waikea saada järjestyksellistä kokonaisuutta, josta woisi johtaa selwän päätelmän.

puolella, jossa ne owat poistetut monista lankeemukseen johtawista kiusauksista ja jossa heitä sielunpaimen alituisesti muistuttaa hywälle ja oikealle tielle, kuinka siis rohetaan toivoo sellaisten parantumista maassa, jossa kapakka jokaisessa kylässä on etewin kokouspaikka ja jossa usein koko kylän wäestö on nimenomaankai-kenlaatuksia pahantekijöitä. Tähän asti owat ne puuttuneet kokonaan kirkollista hoitoa ja että se nytkin on wasta alussa Suomen wankeuslai-

toksiin werrattuna, ymmärretään ajatellessa niiden täällä hajalle olemista. Tämä tiedetään kyllä Suomessa, mutta ne lähetetään päästäksi niistä wapaaksi. Jokainen wähänkin näitä asioita tuntawa woi tämän todistaa.

Tämä menetys muistuttaa enemmän pakanoitten tapaa heikkojen lapsiensa kuolemaan heittämisestä, kuin hywän Paimenen, joka kantaa heikon lampaan wapahtajasyllissänsä, warjellakseen sitä lankeemisesta ja suojellakseen suden kitaan joutumasta. Mutta sellaisia, joitten toiwotaan wielä tulewan hyödyllisiksi jäseniksi yhteiskunnassa, koetellaan kieltää maasta pois muuttamasta. Mutta jos joku lähetetään Siperiaan, tulee se olla sellainen, joka hywällä käytöksellään wankeudessa on osoittanut woiwansa wapaana ihmisenä elättää itsensä kunniallisesti. Neuwoni kuuluisi siis näin: Wankeuksien johtajat eiwät wasta saisi puoltaa maasta pois muuttamaan sellaisia, joitten he luulewat wiettävän entistä elämänsä, sillä nämä joutuwat sangen pian perikatoon Siperiassa. Useimmittain katoawat ne niin, ettei tiedetä mihin owat menneet. Jos ne alkawat warastaa, päättyy historia tawallisesti siten, että wenäläiset ruoskiwat ne kuoli-aaksi ja hautaawat sitten kaikessa hiljaisuudessa. Moni paleltuu matkustellessansa, toiset juowat kunnes kuolewat ja katoawat siten.

Tawatonta ei ole kuulla, että kumppani hyökkää toisen päälle salaisesti tiellä ja murhaa hänen muutamain waaterääsyjen tähden. Herra Jumala yksin tietää ja tuntee, kuinka nuo wihe-
liäiset raukat lopettawat kurjan elämänsä. Monta kauhistawaa historiaa saadaan kuulla suomalais-
paroi-stamme, joita ei aiwan helposti woi unhot-
taa. Usea matkustaa Suomesta ajatellen alkaak-
sensa uutta elämää, mutta wäsyy taistelussa pa-
haa vastaan ja lankeaa wihdoin. ”Satoja on , jot-
ka sanowat, tule krouwiin ja ei yhtään ole, joka
kieltää,” walitti muuan kurja. ”Jos minä kerran
ja kahdesti kiellän, niin tulee wiimein kuitenkin
mentyä.” On toki poikkeuksiakin, yleensä woi-
wat sellaiset, jotka eiwät ole taipuneet juopumi-
seen, saada paremman olon täällä. Warkaudesta
pelotetaan useimmat wenäläisten kauhistawilla
esimerkeillä. Jos joku warastaa waikka pienen-
kin kapineen wenäläisestä kylästä, saa hän olla
warmma että häntä ajaa takaa usea ratsastaja, ja
awonaisella arolla on hänen waikea piiloon pis-
täytyä. Tawattua ei hänen tarwitse kehua kaup-
paansa. Jos waras pääsee pakoon hengissä, niin
ei hänellä useimmittain ole enää halu koettaa uu-

destaan onneansa.

Mutta miten muodostuu olot uutta elämää
alkawille? Luonnollisesti on waikea alussa, jos
ei ole yhtään rahaa. Waan jos hänellä on 80 rup-
laa, woi hän heti saada itselleen majan ja miettiä
maanwiljelyksen alkamista. Jos hänellä taas ei
ole rahaa, niin on ensimmäinen talwi kowin tu-
kala hänelle, sillä silloin hän ei woi juuri mitään
ansaita ja siperialaisen talwen waatiwia waattei-
takin woi hän puuttua. Wenäjän kielen taitamat-
tomuuskin on hänelle suureksi wahingoksi, hän
kun ei taida mennä wenäläisiin kyliin hakemaan
työansiota. Tawallisesti työskentelewät suoma-
laisemme, jotka eiwät taida mitään käsityötä, tal-
wisin huowan wanuttamisessa. Tätä työtä he op-
piwat toisistansa ja se lienee hywinkin tuottawa-
ta. Jos wastatulleelle syksyllä tapahtuu se onni,
että hän pääsee työhön jonkun ammattia ja kieltä
taitawan kumppanin luokse, niin hän on pelastet-
tu, sillä kesällä woi hän ansaita 40:kin kopeek-
kaa päiwältä tawallisella maanwiljelystyöllä ta-
lonpoikain luona.

(jatk.)

Aamulehti

N:o 30 – 11.3.1886

Suomalaisten elämästä Siperiassa.

Käsityöläisellekin on usein kowin waikea alussa.
Suutarintyötä esim. tehdään täällä aiwain toisella
tawalla kuin Suomessa. Sentähden eiwät he woi
ensin saada työtä missään werstaassa. Eräs Suo-
messa oppinut suutari, Hartikainen, kertoi että
hän alkoi työskennellä suutarinwerstaassa Tju-
kolinskin kaupungissa Siperiaan tultuansa. Mut-
ta kun hän ei osannut kieltä eikä tuntenut heidän
työtapaansa, sanoi mestari toisena päiwänä ettei
häntä tarwita ja antoi hänen mennä. Työkaluitta
ja kaikitta waroitta ei hänellä ollut muuta keinoa
kuin liittyä eräasen henkilöön, joka osasi kerjää-
mistaidon. Kun Hartikainen, ollen ujoluontoi-
nen, ei woinut anoa, johti toinen puhetta ja niin
pääsi hän ensimmäisen talwen ylitse. Nykyään
saa hän työtä missä werstaassa tahansa ja suuta-
rinammattia kiittäwät maalaisemme paraimmik-
si tulolähteiksi Siperiassa. Mutta tälläkin on wai-
keutensa, samoin puusepilläkin ja toisilla käsi-
työläisillä.

Jos Suomen waltio, waikka wähilläkin waroilla, auttaisi werstaan toimeensaantia, jossa wastatulleet saisiwat ensin työtä, olisi se siunausrikas laitos. Minä koetin rientää tänne joutuneitten awuksi ja asetin werstaan warustaen toisiakin wähillä työkaluilla. Olen koettanut pitää suutariakain, mutta yritys waatii suurempaa pääomaa ja suurempia uhrauksia, kuin mitä minulla on alttiiksi panna; muutamista harwoista olen minä kuitenkin woinut pitää huolta.

Joku päästyään 80-100 ruplan omistajaksi woi hywin alkaa maanwiljelystä, joka on paras tulolähde täällä. Maata saa ilmaiseksi niin paljon kuin haluaa wiljellä. Wiidelläkolmatta ruplalla saa pari työhewosta ja 20-30 rupl. asuintuwan. Ostettuaan maanwiljelyskaluja ja muita wälttämättömiä tarpeita jälille jääneillä rahoilla, on jo kunnan alussa hywinwointiin. Tämän paikkakunnan maan hedelmällisyyttä ja hywyyttä ei woi kyllin kehua. Suomalaisessa siirtokunnassa Omskin seuduilla löytyy mustaa multaa 5 korttelin paksuinen kerros. Maa on ihana maa, mutta kylän huomattua näyttää kuin raskas kirus lepäisi sen päällä. Sillä asunnot tasaisine kattoineen, ainoastaan joku jalka maan ylipuolella, owat enemmän raunioitten kuin asuinhuoneitten muotoiset. Kernaasti otettaisiin kylään wapaita siirtolaisia ja jos joku, jolla olisi muuan satanen ruplia, tahtoisi asettua tänne maata wiljelemään, niin se ei olisi tyhmä ajatus. Matkustuksen kolmannessa luokassa woi tehdä 150 markalla, jos nimittäin warustaa itsensä omalla ruokapussilla. Kaikissa katsannoissa luulen minä että tänne siirtyminen olisi wiisaampi kuin Amerikkaan. Läheisessä tulewaisuudessa löytää ihmisyytä Siperiaanakin tiensä. Tänne wirtaa jo vuosittain tuhansia wapaita ihmisiä wenäjältä. Ihanille ja hedelmällisille seuduille Barnaulin ympärillä asettuwat useimmat. Kaikki uutisasukkaat woiwat paremmin kuin suomalaiset waikka mitkään eiwät ole niin hywiä työntekijöitä ja kätewiä. Mutta juopumus on se pahe, joka köyhdyttää maalaisemme. Ei mikään kansallisuus ole niin taipuainen juoppouteen kuin suomalaiset.

Waikea on työskennellä tätä pahuutta vastaan, kun laillisia kapakoita löytyy kaikissa kylissä. Kaikki asiat päätetään wiinakemuilla ja kaikki rikokset sowitetaan, jos kylälle ostetaan ämpärillinen palowiinaa. Samoin kuin miehet, juowat naisetkin. Oudolta, inhoittawaltakin kuuluu alussa että naisten awuista puhuttaessa kuulee: ”ei se juo wiinaa”. Mutta walitettawasti on

aiwan harwoilla waimoilla sellainen todistus itsestänsä. Naiset owat yleensä wielä huonompia kuin miehet. Suhteellisesti niitä tuleekin wähän tänne; ja jotka tulewatkin owat sangen harwoilla poikkeuksilla joutilasta ja irstasta roskawäkeä. Sillä jotka owat parempia, kielletään luonnollisesti pyrkimästä ”Siperiaan.” Luullaan että sellaiset, jotka owat jo melkeen kadonneet yhteiskunnasta, owat kylläkin hywiä Siperiaan, tullakseen siellä äiteiksi ja perheenemänniksi. Sillä kaikki luonnollisesti tulewat naiduiksi ja tawallisesti heti tänne saawuttuansa. Jos Suomesta Siperiaan tulewalla waimowäellä olisi wähän enemmän naisellisia awuja, niin olisi paljon toisin siirtokunnassa.

Naiset woiwat muutoinkin saada täällä sangen hyvän olon, jos he owat siweitä. Kaupungissa tahi herraswäessä yleisesti woiwat saada palkkaa 3-4 ruplaa kuukaudessa. Kelwollisesta palveluswäestä on suuri puute, mitä etenkin naisiin tulee. Seurauksena siitä, että paljoa enemmän miehiä kuin naisia saapuu vuosittain tänne Suomesta, on waikea maalaistemme saada waimoja. Senpätähden käykin usein niin, että jotenkin hywä mies on melkein pakotettu ottamaan kunnoton waimoksensa, sillä hankala on miehen hoitaa taloutta ilman naisellisetä awutusta. Miehet käyttäytyttyään hywin woiwat kyllä saada wenäläistyttöjä waimoksensa, mutta se on minun sanominen maanmiestemme kiitokseksi, että ne harwoilla poikkeuksilla pitäwät uskontonsa niin rakkaana, etteiwät he mene sellaisiin liittoihin, waikka muuten owat usein elämässään horjuwia ja heikkoja. Sentähden minä en kiellä waan pikemmin kehoitan säädyllyisiä naisia Suomen wankeuksista tulemaan tänne. Sillä täällä on suuri työkenttä awoinna naisille, etenkin sellaisille, jotka sisällisen ihmisen puolesta owat kääntyneet ja sen johdosta on lähimmäisen palvelukseen uhrautuwa mieliala.

Suomessa katsotaan rikoksiin joutunutta aina jonkinlaisella halweksimisella, waikka hän olisikin lankeemisensa jälkeen parantunut; mutta täällä ei kysy kukaan syytä kenenkään tänne tuloon. Siitä olen minä kuullut melkein kaikkien tänne lähetettyjen iloitsewan, Mutta kehruuhuoneitten hylkyjoukot, joita usein on tänne lähetetty, owat maanmiehillemme enemmän turmioksi kuin parannukseksi. Minä tunnen usean perhekunnan, jossa mies on raitis ja ahkera, mutta waimo juoppo ja wie pois kotoa mitä saa. Sellaisessa perheessä ei milloinkaan woida hywin. Sitä

wastaan olen huomannut muutamia, missä mies juopi, mutta koti on kutakuinkin hyvässä tilassa waimon kunnollisuuden vuoksi. Enimmittään juovat molemmat ja silloin ei luonnollisesti ole kurjuudella määriä; sellaisessa kodissa syntyvät ja kaswawat lapset owat syvästi walitettawia.

Kun ajatellaan että kokonainen sukupolwi on kaswanut Omskin ympärillä paitse minikäänlaista hengellistä hoitoa ja että kotimaasta wirtaawat ainekset owat huonoimpia, ei woida ihmetellä jos tila on huono, mutta woisihan se olla huonompikin. Sillä kaikkialla tapaa ikävän päästäksi posi tästä wiheliäisyydestä. Näille autawan käden ojentaminen on etupäässä Suomen kansan welwollisuus, jonka lapsia nämä owat. Mutta täällä saadaan työskennellä ja työskennellä, auttaa ja auttaa kuinka tahansa, on täällä aina kurjuutta, ja wankeulaitoksista lähetetään huonoimmat siirtolaisiksi Siperiaan.

Laskien tämän asianomaisten sydämmelle ja tunnolle, jätän minä teidät kaikki rakkaassa Suomeamme samoin kuin itsemmekin Jumalan armokäteen.

Johannes Granö

Wiipurin Sanomat.

N:o 49. – 31.3.1886

Suomalaisten elämästä Siperiassa.

Mutta miten muodostuu olot uutta elämää alkawille? Luonnollisesti on waikeaa alussa, jos ei ole yhtään rahaa. Waan jos hänellä on 80 ruplaa, woi hän heti saada itselleen majan ja miettiä maanwiljelyksen alkamista. Jos hänellä taas ei ole rahaa, niin on ensimmäinen talwi kowin tukala hänelle, sillä silloin hän ei woi juuri mitään ansaita ja siperialaisen talwen waatiwia waatteitakin woi häneltä puuttua. Wenäjän kielen taitamattomuuskin on hänelle suureksi wahingoksi, hän kun ei taida mennä wenäläisiin wenäläisiin kyliin hakemaan työnansiota. Tawallisesti työskentelewät suomalaisemme, jotka eiwät taida mitään käsitöitä, talwisin huowan huowuttamisessa. Tätä työtä he oppiwat toisiltansa ja se lie nee hywin tuottawata. Jos wastatulleelle syksyllä tapahtunee se onni, että hän pääsee työhön jonkun ammattia ja kieltä taitawan kumppanin luokse, niin hän on pelastettu, sillä kesällä woi hän

ansaita 40:kin kopekkaa päiwältä tawallisella maanwiljelystyöllä talonpoikain luona.

Käsityöläisillekin on usein kowin waikea alussa. Suutarintyötä esim. tehdään aiwan toisella tawalla kuin Suomessa. Sentähden eiwät he woi ensin saada työtä mistään werstaasta. Eräs Suomessa oppinut suutari, Hartikainen kertoi että hän alkoi työskennellä suutariwersstaassa Tjukolskin kaupungissa Siperiaan tultuansa. Mutta kun hän ei osannut kieltä eikä tuntenut heidän työtapaansa, sanoi mestari toisena päiwänä, ettei häntä tarwita ja antoi hänen mennä. Työkaluitta ja kaikitta tawaroitta ei hänellä ollut muuta keinoa kuin liittyä henkilöön, joka osasi kerjäämistaidon. Kun Hartikainen, ollen ujuolunteinen, ei woinut anoa, johti toinen puhetta ja niin pääsi hän ensimmäisen talwen ylitse. Nykyään saa hän työtä missä werstaassa tahansa ja suutari ammattia kiittäwät maalaisemme paraimmaksi tulolähteeksi Siperiassa. Mutta täälläkin on waikeutensa, samoin puusepillä ja toisilla käsityöläisillä.

Jos Suomen waltio, waiikka wähilläkin waroilla, auttaisi werstaan toimeensaamista, jossa wastatulleet saisiwat ensin työtä, olisi se siunausrikas laitos. Minä koetin rientää tänne joutuneitten awuksi ja asetin werstaan, warustaen toisiakin wähillä työkaluilla. Olen koettanut pitää suutariakin, mutta yritys waatii suurempaa pääomaa ja suurempia uhrauksia, kuin mitä minulla on alttiiksi panna; muutamista harwoista olen minä kuitenkin woinut pitää huolta.

Joku päästyään 80-100 ruplan omistajaksi woi hywin alkaa maanwiljelystä, joka on paras tulolähde täällä. Maata saa ilmaiseksi niin paljon kuin haluaa wiljellä. Wiidelläkolmatta ruplalla saa pari työhewosta ja 20-30 rupl. Asuintuwan. Ostettuaan maanwiljelyskaluja ja muita wälttämättömiä tarpeita jälillä jääneillä rahoilla, on jo kunnan alussa hywin wointiin. Tämän paikkakunnan maan hedelmällisyyttä ja hywyyttä ei woi kyllin kehua. Suomalaisissa siirtokunnissa Omskin seuduilla löytyy mustaa multaa 5 korttelin paksuinen kerros. Maa on ihana maa, mutta kylän huomattua näyttää kuin kirous lepäisi sen päällä. Sillä asunnot tasaisine kattoineen, ainoastaan joku jalka maan ylipuolella, owat ensimmäin raunioitten kuin asuinhuoneitten muotoiset. Kernaasti otettaisiin kylään wapaita siirtolaisia ja jos joku, jolla olisi muutama satanen ruplia, tahtoisi asettua tänne maata wiljelemään, niin se ei olisi tyhmä ajatus. Matkustuksen kolmannessa

luokassa voisi tehdä 150 markalla jos nimittäin varustaa itsensä omalla ruokapussilla. Kaikissa katsannoissa luulen minä, että tänne siirtyminen olisi wiisaampaa kuin Amerikkaan. Läheisessä tulevaisuudessa löytää ihmisyys Siperiaan-kin tiensä. Tänne wirtaa jo vuosittain tuhansia wapaita ihmisiä Wenäjältä. Ihanille ja hedelmällisille seuduille Barnaulin ympärillä aserruwat useimmat. Kaikki uutisasukkaat woiwat paremmin kuin suomaaiset, waikka mitkään eiwät ole niin hywiä työntekijöitä ja kätewiä. Mutta juoppous on se pahe, joka köyhdyttää maalaisemme. Ei mikään kansallisuus ole niin taipuwainen juoppouteen kuin suomalaiset.

Waikea on työskennellä tätä pahuutta vastaan, kun laillisia kapakoita löytyy kaikissa kylissä. Kaikki asiat päätetään wiinakemuilla ja kaikki rikokset sowitetaan, jos köyhälle ostetaan ämpärillinen palowiinaa. Samoin kuin miehet, juowat naisetkin. Oudolta, inhottawaltakin kuuluu alussa, että naisten awuista puhuttaessa kuulee: ”ei se juo wiinaa”. Mutta walitettawasti on aiwan harwoilla waimoilla sellainen todistus itsestänsä. Naiset owat yleensä wielä huonompia kuin miehet. Suhteellisesti niitä tuleekin wähän tänne, ja jotka tulewatkin owat sangen harwoilla poikkeuksilla joutilasta ja irstasta roskawäkeä. Sillä niitä jotka owat parempia, kielletään luonnollisesti pyrkimästä ”Siperiaan.” Luullaan, että sellaiset, jotka owat jo melkeen kadunneet yhteiskunnasta, owat kylläkin hywiä Siperiaan, tullakseen siellä äiteiksi ja perheenemänniksi. Sillä kaikki luonnollisesti tulewat naiduksi jo tawallisesti heti tänne saawuttuansa. Jos Suomesta Siperiaan tulewalla waimowäellä olisi wähän enemmän naisellisia awuja, niin olisi paljon toisin siirtokunnissa.

Naiset woiwat muutoinkin saada täällä sangen hywän olon, jos he owat siweitä. Kaupungissa tahi herraswäessä yleisesti woiwat saada palkkaa 3-4 ruplaa kuukaudessa. Kelwollisesta palveluswäestä on suuri puute, mitä etenkin naisiin tulee. Seurauksena siitä, että paljoa enemmänmiehiä kuin naisia saapuu vuosittain tänne Suomesta, on waikea maalaistemme saada waimoja. Senpätähden käykin usein niin, että jotenkin hywä mies on melkein pakotettu ottamaan tkunnottoman waimoksensa, sillä hankala on miehen hoitaa taloutta ilman naisellista awutta.

Miehet käyttäytywät hywin woiwat kyllä saada wenäläistyttöjä waimoksensa, mutta se on minun sanominenmaanmiestemme kiitokseksi, että ne harwoilla poikkeuksilla pitäwät uskontonsa niin rakkaana, etteiwät he mene sellaisiin liittoihin, waikka muuten owat usein elämässään horjuwia ja heikkoja. Sentähden minä en kiellä, waan pikemminkin kehoitan säädyllisiä naisia Suoman wankeuksista tulemaan tänne. Sillä täällä on suuri työkenttä awoinna naisille, etenkin senlaisille, jotka sisällisen ihmisen puolesta owat kääntyneet ja sen johdosta on lähimmäisen palvelukseen uhrautuwa mieliala.

Suomessa katsotaan rikoksiin joutunutta aina jonkin laisella halweksimisella waikka hän olisikin lankeemisensa jälkeen parantunut; mutta täällä ei kysy kukaan syytä kenenkään tänne tuloon. Siitä olen minä kuullut melkein kaikkien tänne lähetettyjen iloitsewan. Mutta kehruuhuoneitten hylkyjoukot, joita usein on tänne lähetetty, owat maanmiehemme enemmännän turmioksi kuin parannukseksi. Minä tunnen usean perhekunnan, jossa mies on raitis ja ahkera, mutta waimo juoppo ja wie pois kotoa mitä saa. Sellaisessa perheessä ei milloinkaan woida hywin. Sitä vastaan olen huomannut muutamia, missä mies juopi, mutta koti on kutakuinkin hywässä tilassa waimon kunnollisuuden wuoksi. Enimmittäin juowat molemmat ja silloin ei luonnollisesti ole kurjuudella määrää; sellaisessa kopissa syntywät ja kaswawat lapset owat kowin surkultawia.

Kun ajatellaan että kokonainen sukupolwi on kaswanut Omskin ympärillä ja että kotimaasta wirtaawat ainekset owat huonompia, ei woida ihmetellä, jos tila on huono. Mutta woiwihan se olla huonompikin. Sillä kaikkialla tapaa ikäwän päästäksi pois tästä wiheliäisyydestä. Näille auttawan käden ojentaminen on etupäässä Suomen kansan welwollisuus, jonka lapsia nämä owat. Mutta täällä saadaan työskennellä, auttaa ja auttaa kuinka tahansa, on täällä aina kurjuutta, jos wankeuslaitoksista lähetetään huonoimmat siirtolaisiksi Siperiaan.

Laskien tämän asianomaisten sydämmelle ja tunnolle, jätän minä Teidät kaikki rakkaassa Suomessamme samoin kuin itsemmekin Jumalan armokäteen.

Johannes Granö.

Tekstin puhtaaksikirjoitus ja taitto:

Siirtolaisuusinstituutti

<http://www.migrationinstitute.fi>

Alkuperäistekstit haettavissa

Historiallisesta sanomalehtikirjastosta osoitteessa:

<http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti>

Yksittäisen lehden numero löytyy helpoimmin
sivuston **selailu**-toiminnon kautta.

Kansalliskirjaston DIGITOIDUT AINEISTOT

Suomeksi | På svenska | In English

Etusivu

Sanomalehdet

Pienpainatteet

Aikakauslehdet

Muut tietokannat ja verkkoaineistot

Pikahaku

Hae

HISTORIALLINEN SANOMALEHTIKIRJASTO

Pääsivu

Selailu

Haku

Tarkennettu haku

Artikkelihakemisto

Palaute

Tervetuloa tutustumaan Suomen historiaan ja menneeseen
aikaan vanhojen sanomalehtien kautta!

för Helsingfors och L